

Opfølgningskursus for patienter med brystkræft

– et eksempel på tværsektoriel patientundervisning

Carina Wedell Andersen¹, Bell Møller¹, Carina Nees¹, Ann Knopp², Tina Dahl² og Helle Gyldenvang²

¹Center for Kræft og Sundhed København, Københavns Kommune

²Rigshospitalet, Afdeling for Kræftbehandling – Brystkræft (4262)

Introduktion

Stadigt flere kvinder diagnosticeres med brystkræft, og forbedrede behandlingsmuligheder øger overlevelsen. Det stiller nye krav til sundhedsvæsenet om at forebygge senfølger og understøtte højst mulig funktionsevne og livskvalitet efter endt behandling. Med et fælles, tværsektorielt opfølgningskursus har Rigshospitalet og Københavns Kommune samlet kompetencer fra det specialiserede behandlingssystem og det nære sundhedsvæsen med henblik på at styrke kvinderne i livet efter kræftforløbet.

Formål

Organisatorisk niveau: Udvikle et undervisningskoncept, der er tilslutning til og som kan fortsætte i drift efter afprøvningsperioden (oktober 2025 – marts 2026).

Deltagerniveau: Mestring af hverdagslivet konkretiseret ved:

- Viden om efterbehandling, livsstil, symptomer på tilbagefald og handlemuligheder
- Værktøjer til at forebygge og håndtere følger til sygdom og behandling (fysisk, psykisk, socialt, eksistentielt)
- Tryghed og tro på egne evner
- Viden om muligheder for hjælp og støtte ved behov

Kurset kort fortalt

- Præsenteres på afdeling som en del af behandlingsforløb
- Alle patienter der er kurativt behandlet for brystkræft med kemoterapi
- Opstart når kemoterapi er færdig
- 4 x 2 timer på lukket hold
- Fast ugedag og tidspunkt, opstart hver måned
- 2 undervisere, (1 fra hospital, 1 fra kommune) med forskellige baggrunde: læge, psykolog og sygeplejersker
- 1 gennemgående sygeplejerske fra kommunen

Kursusprogram

Torsdage kl. 13-15 i Center for Kræft og Sundhed København

Uge 1

Hvad lægen mener, du skal vide om brystkræft

Uge 2

Mentalt velbefindende i forbindelse med kræftsygdom

Uge 3

Senfølger – hvad er det og hvad kan jeg gøre?

Uge 4

Tilbage til hverdagen / træthed og energiforvaltning

Foreløbige resultater

	Booket	Gennemført (min 3/4)	Flyttet/færdiggør på følgende kursus	Ikke gennemført
Oktober	12	7	2	3
November	20	15	5	0

Jeg har forstået behandlingen i bakspejlet, og har fået fred med processen som den var...Og jeg forstår det er mit eget ansvar at bede om hjælp og sætte ind med de ting, jeg kan gøre for mig selv for at få det godt igen.

Det bedste har været at høre de andres tanker og erfaringer...og at få strategier til energiforvaltning og styr på bekymringer.

Jeg troede ikke jeg kunne overskue fire gange. Men det har været så godt. Det er det eneste i mit behandlingsforløb, der har givet mig energi.

Sp. skema udfyldes efter hver kursusgang (n=78)

Skala: Meget enig = 4, enig = 3, uenig = 2, meget uenig = 1
Svarprocent: 77 %

Succeskriterie	min 3,2
Emne var relevant	3,9
Formidlet på en forståelig måde	3,8
God balance mellem undervisning og dialog	3,7
Trygt at deltage aktivt	3,8
Positiv oplevelse at høre andres tanker og erfaringer	3,7
Relevant viden	3,8
Inspiration til mit hverdagsliv	3,5
Indsigt i min egen situation	3,6

Sp. skema udfyldes ved afslutning af samlet kursus (n=17)

Skala: Meget enig = 4, enig = 3, uenig = 2, meget uenig = 1
Svarprocent: 88 %

Succeskriterie	min 3,2
Konkret viden og/eller værktøjer	3,5
Viden om de mest almindelige tegn på tilbagefald	3,2
Viden om handlemuligheder ved bekymring om symptomer	3,5
Viden om forebyggelse/reduktion af senfølger efter behandling	3,5
Strategier til at håndtere bekymringer relateret til sygdomsforløb	3,5
Tiltro til god hverdag efter sygdom	3,3
Kendskab til hjælp og støtte ved behov	3,6
Tilfreds med det samlede kursus	3,6

Foreløbige konklusioner og perspektivering

- Det er muligt at varetage et fælles patientkursus, hvor hospital og kommune supplerer hinandens kompetencer og som er realistisk i ressourceforbrug hvad angår bemanning (undervisning og administration) og planlægning.
- Der er stor tilslutning, når patientkursus præsenteres som en del af behandlingsforløbet.

- Kursusforløb på 4 x 2 timer er tilstrækkeligt til at øge viden og tryghed og præsentere redskaber i hverdagen og derved give deltagerne tro på egne evner.
- Det vil være relevant at undersøge, om kurset har langvarig effekt for deltagerne og om det kan registreres i fx henvendelser til ambulatoriet.
- Erfaringer kan formodentligt overføres til andre diagnosegrupper.

